

Antisovetskaj trockistskaj centr vlybn process

Notat lun ni muna antisovetskaj trockistskaj centr vlybn process. Čulalam 3 luna SSSR Verhovnej Sud Vojennej Kollegiaen jualaməs (doprosenajəs) obvinajemajez Pjatakov, Radek, Sokolnikov, Šerebrjakov da medikkez.

Otvratitelnejəs da čudovisnejəs trockistskaj banditezlan prestuplennoez, kədnija oštamaš da dokazitamaš, kəz predvaritelnej sledstvije vlybn, siz i samaj process vlybn. Podlaj dvurusnikkez

vlybi, rodinalə izmennikkez vlybi, fasistskaj najomnikkez vlybi čəvtəma maska. Eta maska uvlybn vbdəs aslas omerzitelnej vidyn petis fasistskaj zvirlan čuzəmban.

skaj rudnikis rabočajjezas. Pjatakov vnuzden lois priznajčəbn:

„Vreditel'skaj uz vėli paškətan Ukrainəbn, i nuətis medəddən, kəkso-ximiceskaj linija kuza. Viliš stroitəm koksovaj gorrez əksploatacijə pərčisə nedostrojennəjjezən, zadəzrivajčis i neki sovsem ez stroitčə ena zavoddez vlybn ximiceskaj čašt, męjšač bəst sredstvaez, kədi puktisšisə kokso-ximiceskaj promšlennostə, dontəmšəčisə. Məd ladorəbn ečkəčisə vil koksovaj batarəjəz.

Zapadnošibirskaj trockistskaj grupa nuətis akčivnəj uz izsom promšlennostəbn. Etə uzə nuətisə Sestov i slybn grupa. Nija mēdisə medglavnəjzək saxtaezbn kernə pozarrez. Kemerovskaj ximiceskaj kombinatbn ez lezə əksploatacijə vil stroitčəbn objekttez, sredstvaez raspəljajčisə vtorostepennəj objekttez kuza, siz-zə, əddən bəst sooružennoez vbd kadə vėlisə strojka processəbn...

Sreduralmedstroj mednəj zavod vlybn Sreduralmedstrois načalnik Julin, a slybn Zarikov nuətisə vreditel'skaj uz, kəda zaključajčis sredstvaez raspəljajčisə, stroitel'stvoə kənečəz ne vajətaməbn, kerisə razrv ximiceskaj da metallurgiceskaj proizvodstvoez čaštəz koləsbə, zaderzivajčisə rudnik stroitəm.

Urajskaj vagonnez stroitan zavod stroitel'stvolan načalnik trockist Marjašin indətis sredstvaezə materiallez nakoplenno vlyb, oborudovanno vlyb i siz oz. Me d məjta, sto 1936 god kənečə setim vėlisə material's omervtlennəj (veš sulalan) sostojačəbn vitdas milion vlyb.

Ximiceskaj promšlennostəbn vreditel'skaj uzə

nuətis Ratajčak. Azotnəj promšlennostəbn vreditel'skaj uzə nuətisə Ratajčak da Pusin mekət neposredstvennəj učasčijəbn. Estən nuətisə proekttez sistematiceskaj pəredelka, vėksəproektirovannoə nuətətm, męjšač stroitel'stvoə nuətisə.

Vreditel'lez da diversanttez vbdəs kerisə inostrannəj razvedkaez ukazačənoez sərti, slybn ponda, medvə vojna slučajəbn Sovetskaj Sojuz okazitčis vraggez ozəbn oruzijatəg.

Trockistskaj zlodəjjez kerisə vbdəs slybn ponda, medvə dejstvitel'nejə kernə podrvnəj, vreditel'skaj udarrez medčuvstvitel'nej mestəz kuza.

„Me Norkinliš pokazəno podtverdit i podtverdəjta əni,—vištalis sud vlybn Pjatakov,—sto Trockajšəbn polučitəm sootvetstvujusəj ustənovka sərti me vištali Norkinlə, sto, kər loktas vojna moment, kbeənkə sposobəbn, tbdalə Kemerovsə kovšas petkətnə strois“.

Trockist Knazev, kəda vėli tuj načalnikəbn, polučitčis spionskaj zajačənoez i trockistskaj centršəbn i neposredstvennəjə japonskaj razvedka agentšəbn gospodin X...—šəbn, kədakət sledstvijeəbn obnaruzitəm pərepiška, Knazev, Ratajčak, i məd trockistskaj spionnez pərš pər snəbzajčisə germanskaj da japonskaj razvedkaezə vāznejšəj oboronnəj značənoə šekretnəj švedənoezəbn. Nija dnošitčisə voinskaj pərevozkaez jylis, mjan ximiceskaj zavoddez sostojačəno, da plannez jylis.

Bandit Knazev keris neətik pojezd krəsenno, osobennəjə vojennəjjezə. Krəsennoez košta vėlisə una mort zertvəz. Ənik toko krəsennoez oktəbr 27 luna 1935 godə Samixa stancija vlybn vijəm 29 gərdarnejec da ranitəbn 29 gərdarnejec.

Kapitalizm restavradorrez

Rodinalə podlaj izmennikkez suvtətisə əs ozəbn glavnəj zadačəbn našiltvennəjə čəpkəbn sovetskaj pravitel'stvo, medvə vėznə mjan stranəbn ənəšə socialisticeskaj strojə kapitalisticeskəjəbn.

Sudebnəj dopros vlybn Pjatakov i Radek priznajčisə, sto nē banditskaj ataman Trockajlən direktivəzəbn, kədnijə nija vbdəbn primitčisə i mēdisə pərtəbn oləbn, glavnəjə vėli — kapitalizm vosstanovlenno.

„Mi Pjatakovkət,—vištəšə dopros vlybn Radek,—loktimə zaključəno dēbn, sto etə direktivəz kəz blok ulə itoggez, „i“ vlybn suvtətə vbdəs točkaez, vbdvigajčə ləčət forməbn vopros slybn jylis, sto trockistsko-zinovjevskaj blok lən vlyštə vbdəs obstojačel'stvoez dēbn vermas lonə toko kapitalizm vər suvtətan vlyštəbn.“

Vot, męj vištalis dopros vlybn trockistskaj „parallel'nəj centršə“ mēdik bandit Sokolnikov:

„Etə programməz predumairivajčis otkazitčəbn industrializacija da kollektivizacija politikəšəbn i etə otkazitčəmlən kəz rezulčət dērvnə ləvə posnit kapitalizm xozajstvo osnova vlybn, kəda promšlennostəbn kapitalisticeskaj əlément tezkət jičəmbəbn zoranis v SSSR-bn kapitalizməs viliš suvtətəmə.“

Trockistskaj merzavəceez vėškəta suvtətisə vopros slybn jylis, medvə vuzəvəbn mjanliš rodina, vuzəvəbn sovetskaj stranəbn inostrannəj kapitalistezlə. Etə jylis nija nuətisə tajnəj pəregovorrez da kerlisə soglasennoez germanskaj da javonskaj imperiaalizm pərestavitel'čəkət. Aššinsə atamanliš Trockajliš ukazačənoez tərčəmbəbn, banditez n.ədisə čəpkəbn sovetskaj pravitel'stvo. Etə ponda nija mēdisə vijlybn mjanliš vozđdezə i medozjort Stajlinəs. Etəbn nija nadejčisə levtəbn stranəbn zəməsətel'stvo da loknə vlyšt dēbn.

Nija suvtisə tuj vlyb, kəda vlybn mēdisə termətnə imperiaalisticeskaj gosudarstvəzlis intervencija organizujčəbn. Nija vbdnoz provocirujčisə sovietez siranə vlyb vojennəj napəđəno, medvə etə vojnaəbn suvtəbn Sovetskaj Sojuzliš porəzəno i etəz

lokne vlyšt dēbn fasisttezəbn otsalaməbn.

No, kəz vištalis sud vlybn Radek, „Trockijlən ne vəsək sinnez ponda“ fasisttez soglasitčisə otsəvəbn trockistezlə Rosšijəbn vər suvtətnə kapitalizm. Etə ponda nija, fasisttez, dolzənoə vėlisə polučitčə una.

Męj etə označajčə? Etə loə, sto trockisttez mēdisə šetnə mjanliš rodinəsə gravitəm vlyb, pərtəbn sijə germanskaj da japonskaj kolonijə. Etə loə, sto deləbn munis SSSR-əs posnitik torrez vlyb košəlam jylis. Germanijalə vėli kəšəjəm šetnə Ukraina, Japonijalə—Primorjə da Priamurjə.

Etə jeeə. Gotovitčəbn vojnaəbn Sovetskaj Sojuzlən porəzəno vərəbn trockisttez ozlən restisə, Radek kəvvez sərti, vėstəbn „kontribucija—prodovol'stvije, slybn da gossez (zərb) postavkaezəbn una goddez kuza...“, garantirujčəbn pəvedivəj stranəzlə nlybn sovetskaj importəbn izvestnəj procent učasčijə obəpəcitəm. Vbdəs etə ətiəbn označajčis, stranəbnməz vbdšəbn zakəbalitəm.“

„...Mjanlə kovšas ustupitčə (šetnə) Japonijalə saxalinskaj neft i garantirujčəbn slyb Amerikakət vojna slučaj dērbn neft postavkaez. Mi siz-zə dolzənoə leznə sijə zoloto əksploatirujčəbn dēbn. Mi dolzənoə loəbn soglasitčəbn Germanijalən tnevovəno vlyb ne protivodejstvujčəbn slyb zəxvatitčə (vəsnə) Pridunajskaj stranəz i Balkanəz da ne padəntəbn Japonijalə Kitajəs vojnaəbn vbdšətməbn...“—siz Trockij gizis Radeklə pišənoəbn.

Trockisttez loisə ne toko Rodinalə izmennikkezəbn, no i vojna əztisəzəbn. Nija vbdnoz męjšisə termətnə vojennəj stolkoovəno SSSR da Germanija koləsbə.

Bəst, nagloštəbn da bestədstvəbn, kəz verməbn kernə toko banditskaj izverrez, kəz Pjatakov, Radek, Sokolnikov i fasizmlə mēdik podgucnəjjez, Radek sud vlybn zəjavitčis, sto nlybn mozəbn vėli, Trockijlən ukazačənoez sərti, „Sovetskaj vlyšt tujə suvtətnə sijə, męjšə sijə (Trockij) suvlis vənəpərtičeskaj vlyštəbn. A mjan ponda etə vėli vėzərtəna, sto etə em fasizm əslas sobsivennəj finansovaj kapitallən.“

Vreditel'lez da spionnez

Socializməs vətnə rabočaj da kreštjanə vir juezəbn, štemitčis trockisttez ezə suvčəvələ nem ozəbn. A-las direktivəbn Pjatakovlə Trockij trebujčis:

„Kernə čuvstvitel'nej udarrez medčuvstvitel'nej mestəzəbn.“

I trockistskaj ponnəz dōvrosvestnəjə tərčə aslanəbn atamanliš volə. Nija organi-

Męj označajčə etə vlyštəbn loktəmbə, Radek, ozlən vaitə:

„Agrarnəj politikə oblastəbn sijə (Trockij) jasnəjə suvtətis vopros slybn jylis, sto kolhozəzə kovšas leznə, a vbdəs traktorrezə da sešsko-xozajstvennəj māsəbnəzə šetnə jedinočičnikkezlə, medvə viliš vbdčəbn vil kulackaj sloj.“

Siz-zə sovsemno otkrətəjə suvtətis vopros gorodəbn čəstnəj kapitaləs viliš lezəbn jylis. Jasno vėli, sto šorņi munis kapitalizm restavracija jylis (kapitalizm suvtətəbn jylis).

Politiceskaj oblastəbn vlybn etə pišməbn vėli vlyšt jylis vopros suvtətəbn. Pišməz Trockij vištalis: ne kbeəbn demokratija jylis oz vermə munəbn vāšni. Rabočaj klass revolucija jlybn olis 18 god, slybn appetit əddən bəst, a etijə rabočəjə kovšas bergətnə čəstnəj fabrikəzə, a mukəd rabočajjezə gosudarstvennəj fabrikəz vlyb, kədnijə pondaəbn ovnə inostrannəj kapitalkət šəkət konkurencija uslovijəzəbn. Siz-kə rabočaj klasslən polozənoəbn krūtəjə uməšəlas“.

To męj gotovitčisə sovetskaj narəbn podlaj ponnəz, trockisttez, inostrannəj stəkkez otsetəbn.

Likvidirujčəbn kolhozəzə da sovhozəzə, męrdčəbn rabočajjezliš fabrikəz da zavoddez, šetnə nijə kovz in kapitalist kəbalə, a etə ləvəbn i inostrannəj kapitalisttez kəbalə. Uničtozitčəbn vbdəs nijə pəvədzəzə, kədnijə rabočaj klass kreštjanstvəkət sujuzəbn zəvojujčis əslas virəbn socialisticeskaj revolucijəbn i gizis əni stajlinskaj konstitucijəbn. Vbdəs etə fasistskaj merzavəceez mēdisə mē dčəbn mjan pėkrasnəj socialisticeskaj Rodinališ uzališezlis. Vəzərtəna, męjšə seeəbn bəst všenərodnej nənəvišt i prezrenno trockistskaj banditez sajka dēbn, kədnijə pokusajčisə mjan Rodina vlyb, slybn vėlikaj zəvojevənoez vlyb. Iština sərti əbn prezrenəjzək nim, kəz trockistləəbn nim.

„Trockij čərtə suvtis terrə da vreditel'stvo mətoddezəbn stajlinskaj rukovodstvo našiltvennəjə čəpkəbn pozicija vlyb“—vištəšə suvlə Pjatakov.

Pjatakov dēbn pišməbn Trockaj gizis, kəz vištəbn Pjatakov: „Pervəj zadačə—etə vbd sreusivəbn vėstəbn Stajl

Terroristezlən podlaj sajka

Rabočajjezliš da krasnoarnejecəzliš vir kištikə, mjan rodinališ uzališ otir goja vlyb fasistskaj petlə got vitikə, trockisttez kerisə una terroristiceskaj gruppaez mjan partija da sovetskaj pravitel'stvo rukovoditčəz olən vlyb—jortez Stajlin, Molotov, Kagan vič, Vėrosilov, Ordzonikidze, Jėzov da mukəd vlyb pokusəno ponda.

Kadek da Pjatakov dēbn pišməzəbn granca sajšəbn Trockij, trebujčis, vōzmuşajčis, termətis: męjšə jeeə vijəməz rabočajjezəz, męjšə Kirv vərəbn əbn vijəməz partija da pravitel'stvois mukəd vōddezəz. Sijə tnevujčis vir.

„Trockij čərtə suvtis terrə da vreditel'stvo mətoddezəbn stajlinskaj rukovodstvo našiltvennəjə čəpkəbn pozicija vlyb“—vištəšə suvlə Pjatakov.

Pjatakov dēbn pišməbn Trockaj gizis, kəz vištəbn Pjatakov:

„Pervəj zadačə—etə vbd sreusivəbn vėstəbn Stajl

nəs da slyš matizəkə otšəšezəz. Vəzərtəna, sto „vbd sredstvaezəbn“ kolis vėzərtəbn, med pėrvə, našiltvennəj sredstvaezəbn. Məd pəršə, etə-zə zapiskəbn Trockaj gizis etə pėšəbn ponda vbdəs antisovetskaj vbn ətlətan neobxodimost jylis. Kuləət pəršə,—vbdəs sovetskaj pravitel'stvo da partija meoprjajčəzlə protivodejstvujčəbn neobxodimost jylis, osobəno xozajstvo oblastəbn.“

M. dbe vlyzəkə soglasitčəbn əsləbn glavəkət Trockajkət, Pjatakov ne əpėrtiš vėtəbn Berlin, a setinšəbn 1935 godə germanskaj fasizm otatəməbn lezčisə samodot vlybn Norvegiə, kətan olis Trockaj. Šetnə sijə polučitčis slyš direktivəz, vištəbn mjan pėdpril'jəzəbn trockistskaj vreditel'skaj uz jylis.

Trockaj trebujčis ətlətinə vbdəs kollektivizacijəbn vlybz. Trockistezlə, ziv

Pročolzenno 3-əz lišvokəbn

Antisovetskaj trockistskaj centr vlybn process

(Prodolzenno)

novjevecezlän da pravajezlän, vvdäs nylän etik cel —sovetskaj vlast sverzenno, kapitalisticeskaj stroj ustanovitam.

Trockistsko-zinovjev skaj terroristiceskaj centr jylis vjstasika, Pjatakov vjstalis sy jylis, sto si a 1932 goda arnas baitis Kameņevkät zapasnaj trockistskaj centr obrazujtam jylis seteam slučaj vyla, kyz provajlitas osnovnaj centr.

„Informacija tujä Kameņev vjstalis,—baitis Pjatakov,—sto nylän suvtätäm zelbt svjaz, ne prosto kontakt, a svjaz pravajezkät: Buxarinkät, Tomskajkät, Rykovkät, i setän-zä vjstalis: „Siz kyz te, Jurij Leonidovič, Buxariakät äddän bur otnosennoezyn, oz mesajt, medby i tija skät podferzvajtite sotvetstvujussaj kontakt.“ Eta me ozlan i kerü...“

Gosudarstvennaj obvinitel jort Vjsinskij vopros vyla sy jylis, kyz obr az ujt cis „parallelnej trockistskaj centr“, Pjatakov otvečajte: 1932 goda miä imejtima Radekkät baitäm. Sija sek vjstalis, sto kolä nuätne pesšan metoddez, kädniä primitämas Trockajän da osnovnaj objedionnoj trockistsko-zinovjevskaj centrän.

—Mijan lois nyl, medby, ätlän osnovn centr-yskät kameņ v. Zi vjev, Mračkovskaj, Bakaje, Šmirnov, Jevdokim, a mädikkezkat imejtän mjanlis trockistskaj parallelnej centr, kada pondas orsnö zapasnaj centrliš rol, provajlitas-kä osnovnaj centr i sija-zä kada pondas samostoitelnej a nuätne prakticeskaj uz Trockistskaj direktivaz da ustanovkaez šarti. Pravda, torja razlicije ustanovkaezyn mjan kolasyän da zinovjevecez kolasyän sija kad kezä ezäni vyla. No sek Radek i me bespokoitcima sy jylis, sto ekonomiceskaj otstuplenno dbrni mjanän vlast boštäm väryn zinovjevskaj blokän časť munas äddän blä, a etaiä kolä organizujtib izvestnaj protivodejstviije.

Byl slučajän miä sek uslovičima juavny eta jylis Trockajliš. Mämdakä kad värti (eta väli 1933 goda-ni) mekät etik pantašämby Radek vjstalis menym, sto Trockijšan sylan otvetis polučtam, sto Trockij ulim tivnäja svätätä vvdän zinovjevecezkat jedinstvo da blok soxranitam jylis vopros, siz byz dekreeäm razxoždenno mjan näkät avä, kyz terroristicško-vreditelskaj platformas primitäm. Baitn-ka otstuplenno jylis, to Trockij gyzis, sto Radek i me obvutca nä, dumajtam, sto otstuplenno loas neznačitelnej, — otstupajtn kovšas äddän byä i eta otnosenno by keräm blok ne to vo zi ojevecezkat, no i pravajezkät. Baitn-ka mij nliš centrä parallel-

najä pvtäm jylis, to sija vjstalis, sto eta pondas ušlilvajtn vbn äktäm i neobxodimaj terroristiceskaj da vreditelskaj aktez gotovitäm.

1933 god konečyn Gagrañ me imeji Šerebrjakovkät pantašäm. Sek miä skät soglašitcima, sto me, osnovnän, nuäta uz Ukraina da Zapadnej Šibir kuza i promyšlennostyn, sija boštä Zakavkazje da transport.

Sokolnikovkät me imejtä pantašäm značitelnejä šoränzäk—1935 god säryn, kär miä konkretnejä-ni baitimä zapasnaj, neto parallelnej centrä, dejstvujtan centrä pvtäm jylis, kyz eta kad kezä lois-ni osnovnaj centr razgromitäm, kädylän člennez vvdäs välisä arestujtämäs i suditämäs. Sokolnikov pvtis me dñä Narkomčazpromä i vjstalis, sto pora pondätne dejstvujtn, siz kyz arestujtäm väryn lois nevna zatisje.

Partija da pravitelstvo vozdeležlä panbt terroristiceskaj aktez gotovitäm jylis gnusneisaj kartina oššä siz-zä Radek dopros dbrni.

„1932 goda sentabr neto oktavr mišecčez koneč gägär kär pesšan tuj vyla vertäm jylis me primiti r-šenno, lois väsnä me da Mračkovskaj kolasyän, kädylä me vjstali: „me re-šti munby tijankät ätlän“. Sek-zä me siliš juali, kyz sija aslys predstavljäte pesšämäs i kyz blä vezsis zinovjevecezkat delo. Sija otvetitis vvdän opredelönnejä, sto pesšämäs pvtis terroristiceskaj fazisä, i etä faktika realizujtam ponda miä äni ätläimä zinovjevecezkat i kutčisämä podgotovitelnej uz verda“.

Kyz vjstasä sväryn Radek, Mračkovskaj vjstäläm solä, sto provajl slučaj vyla objedionnoj centr mäda beregim Radekäs, Pjatakoväs da Šerebrjakoväs ozlanša antisovetskaj pesšan rukovodstvo ponda.

Sväryn Radek vinitcä, sto syla Kir väs vijämäs ozyk väli izvestno eta pokusečno zinovjevecezšan gotovitäm jylis. Seeäm-zä pokusečno gotovitämäs i trockistez, kylan vidnejaj rol oris äčby Radek, kada bytis Leningradn terroristiceskaj gruppa organizujtam ponda Prigozinäs. Tädis sija i sy jylis, sto voobse zinovjevecezlän terroristiceskaj dejatelnost rukovodstvo pvtis olänä Bakajev, kyz Mračkovskaj trockistez organizacijän. A Moskvän rukovoditis Rejngold.

„Me tädi 1934 godä, — priznajtca Radek,—gruppa formirovanä jylis Fridland rukovoditvo utvlyn u je skij Drejcerlän zamštij menä juvtis, sto formiručä gruppa šerjoznaj moritezän, sto sija äni oz pondä dejstvujtn, a eta loas provajl slučaj vyla rezerv. Pjatakov vjstalis sy jylis, sto ukrainiskaj centr

—suis sija Kocubinskaj, Golubenko i, kazitcä Loginov—formirujtä terroristiceskaj gruppa, kada pondas dejstvujtn Ukrainals sovetskaj pravitelstvo da kommunisticeskaj partija rukovoditellezlä panbt.

Baitn-ka šibirskaj gruppa jylis, to menym vjstalis Pjatakov, sto sija formiručä setcin, kyz vütte sija etän i suis Muralovliš familije.

Etašša, sija baitis, sto tulañ arkmis libo arkmä kbeämkä terroristiceskaj gruppa... vjstalis sija, sto eta gruppa kartašäma Dičatevakät.

Etašša, značitelnejä šoränzäk menym, 1935 godä, väli izvestnaj Rostov—Don vlybn Belogorodovän gruppa formirujtam jylis, siz-zä me tädi, sto formirujtis Mdivanilän gruppa. 1935 godä me pondi tädnä zinovjevskaj gruppa jylis, eta väli Zaks—Gladnevän gruppa, kadakät väli kartašäm Moskvän menam sotrudnik Tivel.“

Gosudarstvennaj obvinitel jort Vjsinskaj vopros vyla: —Kbeämäs ti vermat sunb konkretnej faktiez pravajez gruppakät svjaztez jylis? — Radek priznajtis:

„Kasajcä-kä eta terror ponda väsnä jylis, to verma perečislitne konkretnejä. Medoza väsnä väli 1934 godä ijuč ili ijuč tälišyn, „Izvestij“ redakcija uz vyla Buxarin munäm väryn. Eta kadä miä skät soglašitcima, kyz käk kontaktirujussaj centrreziš člennez. Me siliš juali: „Tija suvtit terroristiceskaj tuj vyla?“ Sija vjstali: „Da“. Kär me siliš juali, kin veškätlä eta delän, to sija vjstalis Uglanov jylis i vjstalis äššä, Buxarinas..“

—Ozlanša mjan baitämäs,—prodolzajtä Radek,—käräčicä Kirov vijämiš politiceskaj pošledstvijaz jylis. Miä loktim ubezdennočez, sto eta vijäm zšt niä rezultattezä, kädniä mädisä vizčisn vijäm organizajtis z. Ez opr vđajt sija äššä, ez väv Ck-ia udarän, ez levty narodaj massiez kolasyän sočuvstvutäm, kyz račtövajisä trockistez — zinovjevecez, a zik ä mädnöz, šetis narodnaj massiezäs Ck gägär objedionno, sija vajätis bybt kolicestvo trockistezäs i zinovjevecezäs arestaz. Miä sek as bynt vjstälim-ni: ili eta akt, kyz jedinoličnej terror taktikalän rezultat, trebutä terroristiceskaj akciäsä pvtäm, ili trebutä sija munby ozlan gruppovaj terroristiceskaj akt dñäz. Buxarin munbm vjstalis, sto nylän centr muälys dumatän, sto väli by legko nylän i malo lusičä i Kirov vijäm rezultattez osno a vlybn voobse okazitcä by, terroris, sto zikäs mädnöz, kō ä viznby p anome nä, produmajtäj, šerjoznaj pesšan, parti-zausinasin—planovaj te-

rorä. Eta vopros šarti me baiti Buxarinkät Pjatakovkät i Sokolnikovkät 1935 godä jul tälišä.“

Dejstvitelno, väli miä vlybn dumajtn trockistezlä, sväryn, kär niä kazalisä, kbeäm neopisujemaj gnev keris vvdäs mjan mnogomilionnej narod kolasyän Šergej Miro-

novič Kiroväs vijämäs, kbeäm gnevän i prezrennoän kalitcisa šälämmez mjan rodinaj usališsezlän trockisttez dñä. Kyz ez väv nekär, ešä burzäka mogučaj štenaän socializm stroitellez splotitcisa aslanäs vozđ i ljubimaj učitel Staļin gägär.

Predatellez da rodinalä izmenņikkez

Trockisttez suvtisä rodinalä izmena tuj vyla, vuzalisä äšnäsä fasisttezlä i resitise nuätne vira tujšä ozlan, vilis organizujtn mjanlis vozđ-čezsä vijäm, löžätne siz, medby mjan čvetitan stranaä loktisä germanskaj da japon-skaj fasisttez.

Kär gosudarstvennaj obvinitel jort Vjsinskij juališ Radekliš sy jylis, primitis-ja sija kbeäm ničuđ meraez, medby gruppovaj terror osnova vlybn organizujtn pesšäm, Radek kesitčämän moz vjstalis:

„Primiti. 1935 godša jul mišecä pervo Pjatakov ozyn, a sväryn Sokolnikovkät baitikä suvtätä vopros: nuätämä pesšämäs ozlan libo likvidirujtam sija? Otvet väli: nuätämä ozlan“.

Doprossä ozlan nuätäm dbrni löžädalana, sto trockistskaj centräs eta ponda starajcis ätlätne terroristiceskaj gruppaezän veškätlämsä. Nijän veškätlišä mädisä puktän Drejceräs.

Vvdäs sija podtverzdajtikä, miä obvinitelnej zaklučennois neoprovezimaj faktiez vbn ozyn da gosudarstvennaj obvinitel voprossez vbn ozyn kovšis priznjtn Pjatakovlä da Radeklä, trockist, spion, diversant Sokolnikov sud vlybn vjstalis:

„1935 godä gozuanas, kbeämkä täliš čulälän väryn zinovjevecezäs da mukäd trockistezäs arestujtämšan, me tädi, sto me torjätäm parallelnej centrä, lödi, sto objazän löžätne svjaz sy člennezkat. Me šerjčij pervo ne Pjatakov dñä, a kün ne-četa libo mišec mända eta vütäs panasä Radekkät.“

Voprossez, kadnä miä obsuzdajümä, välisä voprossez terroristiceskaj ustanovkaez olämä pvtäm jylis i etän organizacijänaj uz jylis Sväryn miä obsuzd jilän i mukäd programmaj voprossez“.

Kbeämäs välisä ena programmaj voprossez? „Programmaj voprossez mezdu narodnaj obsuzdajka vezšä kai jitämby,—vjstälä sija ozlan Sokolnikov.—M. vünäti vjstävny, sto tädi niä peregovorrez jylis, kadnä nuätisä objedionnoj centis člennez pravajezkat.“

„E tädi, sto Kameņev nuätis peregovorrez Buxarinkät da Rykovkät: tädi, sto Zinovjev da ešä kinkä, äni vütäti nuätisä peregovorrez Tomskajkät da Uglanovkät

Enä peregovorrezän välisä ustanovitämäs osnovnaj programmaj voprossezlän ätkočs (obsnost) takticeskaj ustanovkaezlän ätkočs, kyz suam, terrorän pesšan sposošä primitän.

No blokä pravajez ezä pvtä. Nija vjstalisä, sto, kät i soglasnejäs vvdäsän, no mädnö soxranitne assinäs torja organizacija, assinäs centralnej gruppa i objedionnoj centrkat viznby toko kontakt.

Baitn-ka programmaj ustanovkaez jylis, dak ešä 1932 godä i trockisttez, i zinovjevecez, i pravajez osnovnejän ätkoča vizčitise programma vylas, kada ozyk karakterizujtis, kyz pravajezlän programma. Eta—siz susana rjutinskaj platforma; sija uvažäksä vbrazajtis imenno enä kün gruppalis oššaj programmaj ustanovkaezäs ešä 1932 godä.

... Miä lödčimä, sto fasizm—eta medorganizovannaj kapitalizm, sija povezdajte, boštä as klipod uvta Jevropasä, pädtä mjanäs. Etašän burzäk loas skät löžätcäny, burzäk loas munby kbeämkä kompromiss vyla socializmañ kapitalizmlänä otstupajtämby“...

Siz-kä, fasistskaj banditezlän giavarrez, kadnä suvtisä Verxovnaj sud Vojennoj Kollegija ožä, razoblačitämäs. Sovetskaj Sojuziš uzališ otir vvdännyšä ny kolasyš tädnö büra, kyz narodliš medlok vragezäs. Socializm dñä nylän lutaj ne-navištäs, nylän bezmernaj p o d i o š t s, vävätčämäs, d v u r u s n i c e s t v o o b s a v u r o v n a j t a n a n e k b e ä m p r o v o k a c i j a , p r e d a t e l s t v o d a i z m e n a p r i m . t r e z k ä t , k ä d n a v ä l i s ä o z y k .

Ogolčelaj bandit Trockaj aslas vekn pvt pesšis bolševikkezlä panbt. Oktäbrskaj bujjez lunnezä Kameņev da Zinovjev kerisä predatelstvo, nija predajtisä mjanlis partija da rabočaj klass. Seeäm skät lunnezä, kär 1918 godä n meckaj imperializm kutis gorsat toin sovetskaj respublikasä, Radek da Pjatakov baitisä sy jylis, sto nija gotoväs munby sy vyla, mädnö „šäsnöby sovetskaj vlast“.

Mijan stranäniä industrializacija da kollektivizacija lunnezä, eta skät, no geroliceskaj lunnezä, socializisä vvdän stroitän ponda vez-zavetnejä pesšan lunnezä, enä banditez gurätisä: „čik

Okonč. 4-az lisvokn.

Sočuvstvujus- sajez jylis— bzytzk zabota

Gotovitn rezervez partijae primitam ponda em bzyt otvetstvennaja zadaca vjd parijnej organizacijalen. Jort Lenin, Stalin sy jylis ņetlisae seeam ukazanoez, sto mijan partija, — „mirn, jedinstvennej pravitelstvennej partija, kada zavotitca ne clennezlis cislo sodam ponda, a nylis kačestvo lebam ponda“.

Juņvinskaj territorijnej pervicnej partorganizacija (partorg Mexonosin) ena voprossezan zanimajtca ne umela. Partorganizacija sočuvstvujussajjeze primitam 7 mort. Primitaez, medvy nija podgotovitn, partorganizacija keram bzyt uz. Naprimjer VKP(b) clen Storozeva Natalja Zaxarovna gotovitam Jarusovaez, detjaņlis uzaliņez, Mexonosin (partorg) — jort Ostaninas.

Sočuvstvujussajjezkat organizujtam politiova, kytan prarabotajtamaņ VKP(b) programma da ustav, a siz-za jort Stalinliņ doklad. Sočuvstvujussajjez priglasajtcan oņta partsovrannozez vyla.

Ena dostizenoez emae i nedostatokkez—sočuvstvujussajjezkat avu praktioeskej uz, oz ņetalae nekbeam zadanoez. Partorgla jort Mexonosinla ena nedostatokkez kole likvidirujtn.

V. S.

Nija medise mird- dny mijanliņ obr- zovanno vyla pravo

Ker me pondi tedny, sto trockistsko-zinovjevskaj vandalen „Parallelnaj centr“ vali raskrbtaj, to me loi rad zorkaj ņin i bur vditelnoņ NKVD organnez ponda i sek-za lois seteam bzyt nenaviņt narodla ena vraggez dnye, trockistskej svora prezrennej vrodokkez dnye. Nija medise mirddny mijanliņ obrazovanno vyla pravo. No eta nyla ez udajtc i oz udajtc. Menym ani okota velatcny esae burzka, siz—kz sovetskaj stranala kolany moritez gramotnaje, kdnija bura ovladejtise tehnikaen. Ker me vvdma, to sek ponda stojkaja sulavny uzaliņsez delo ponda i oxraajtny aslanym granicaezlis neprikosnovennoņ. Ani menam obvazatelstvo velatcny „otlično“ vyla.

Aņ tedany mijan vraggez, sto nekbeam vylazkaez mijan rodinala panit nyla oz otala.

Velatcis 7 klassiņ Juņvinskaj nevdsae saret skolaiņ. G. Onkov.

Antisovetskaj trockistskej centr vylm process

(O končanno)

stranayn stroitny socializm oz poz!“ I vot, partijala, rabočajjezla da krestjanala panit pessika, ena narodlan vraggez lezčisise setcaz, sto lois fasizmlan vernaj ponnezan.

Kočezno, rodina predatelezn, fasistskej najmittezn eta serpaņ cukarokbz oz ver-

ny suvtatny socializmlis rovednej dvizenosae. Mijan stranayn kapitalizm vgr suvtatam ponda nylan pessamby pomaeņvylis i pomaeņsas krahen. No, ņodaki ena spionnez, vandittez, vijishez, diversanttez opasnajeņ. Nija vermise vreditny mijan rodinala esae ne jeea. Siņan i

vvdas sovetskaj narod jedinodusnaja trevujta lylm (rasstrelajtn) eta celovečestvo serpa.

Nija, ena izvergez, vizapny otvet sovetskaj sud ozyn, sovetskaj narod ozyn vvdas aslanby kvlytam predatelstvo ponda, izmenaez da provokacijaez ponda.

Pravitelstvennej vojskaezis Baskkez - vojcezlan kolonna Bilbao gorodiņ munae front vyla.

Traktorrez remont objazujtcam dosročnaja končitny fevral 20 lun kezae

Kudymkarskej M T M-iņ uzaliņsezlan ovsaj sovranno, jort Kaplin sovsedno vagn trockistskej kontrrevolucionnej „parallelnaj centr“ jylis, suvtatis:

—Trevujtam vrasaj mera nakazanoe —Pjatakovae, Račekae, Sokolnikovae, Šerev-

rjakovae i nylis sovsnik-kezsae—ljlm. Otvetan trockistskej gnusnej prestuplenno vyla traktorrez remont vylm kačestvoen končitny fevral 20-aj lun kezae.

Sovranno lan pred Oskanov
Sekretar Šuzev.

Eta nekoe oz lo

Trockistskej „parallelnaj centr“ vanda vylm munae narodnej sud. Ena trockistskej vandittez, rodinalan izmennikkez gotovitisae terroristskej aktez VKP(b) da sovetskaj pravitelstvo rukovoditellez vyla. NKVD zorkaj ņina fasistskej diversanttez

raskrbtajae. Mija, Juņvinskaj rajoniņ rabočajjez da sluzaečajjez trevujtam surovaj kara sovetskaj narod vraggez vylm, kdnna rytajtcise nataeņna da mirddny mijan Sojuz uzaliņsezlis ņastlivaj olansae. Eta nyla ez udajtc! I eta nekoe oz lo! Šelkor Osmarin.

Trockistskej predatelezn podlej deloez

Ispanskaj kommunistioeskej partijalan organ „Mundo Obrero“ gize: „Kirovay veskyt vinovnikbz ez esae jest lokny Meksika, kz pondis nuatny assis prestupnej antisovetskaj propagandistskej uz. Sylan medozza kvveez valise: „Me lvdca, sto SSSR ne dolzon navjazvajtny medik stranaezla assis socializm nasazdajtan tujse“.

„Toko mort, kada sulaiae fasitez sluzba vylm, —gize gazeta,—verma kern byseeam gnusnej zajavlennoe. Sovetskaj Sojuz nekoe ez vmesivajtc i oz vmesivajtc medik stranaezlan vnutrennej da vneseaj politikae. Meksikalan pravitelstvo keris serjoznaj osvka, ker lezis Meksika gillerovskaj agenttezsae.

Zagranioej pečatlan otklikkez

Anglijskej kompartijalan gazeta „Dejli Uorker“ vidnej mest vylm pomestitis statja antisovetskaj centr vylm process jylis, kadaņn gize „eta processby imejta ziznenno vaznej značennoe mezdu narodnej rabočaj klass ponda. Sija loe vna udaren fasizm da reakcija mezdu narodnej vnynez kuza, kdnija jitcamas kontrrevolucionnej troc-

kizmkat. Vvdas stranaezny trockisttez kerany kontrrevolucionnej delo torjateljny rabočaj klassiņ dvizenno. Anglijan trockisttez mrsanby sy vylm, medvy padmety rabočaj dvizenno jedinstvo ponda kampanijala. Moskvaņn ennaņa processby ņetas ogromnej usluga mezdu narodnej rabočaj klassla, medvy razovlačitny trockisttezas, kz fasizm agenttezas.

Izučajtam jort Stalinliņ doklad

Juksejevskaj nevdsae saret skolany velatissez bzyt vni-mannoen ņeditise, kz munis velikaj istorioeskej sov-tije—Sovettezlan Črezvčajnej VIII-ot Sjezd. Ker gazetaezyn vali pečatajtama jort Stalinlan doklad, velatissez sek-za organizujtisae kruzok izučajtn velikaj vozdlis eta dokladsae da stalinskaj Konstitucijase.

Kruzok čulatis noj zanajtie. Bvd velatis rydna starajtc izučitny ena velikaj istorioeskej dokumenttezsae. Eta izučajtamby sodta vny, esae vylzky leba entuziazm vvd velatilis i nija voņtanby as vylanby obvazatelstvoez uzavny esae burzka. Velatis tematik jort Uirobin A. F. voņtis obvazatelstvo lebamby aslas predmet kuza uspevae-most 100 proc vyla, kolčis-ņezkat organizujtn dopolnitelnej zanajtiez.

Velatis jort Paņsin obvajujtcis velatcan god ponaeņ-ņik kezae gotovitny 10 otličnikae i medvy umel otmetkaen ez vav etik velatcis.

Medaez klassny velatis jort Kozevnikova obvajujtcis ne lezby aslas klassny vtorogod-

ničestvo, lebamby poņesca-most 100 proc. vyla, a eta ponda nuatny uz velatciszez ajmammezkat.

Kuimaez klassny velatis Uirobin I. ņ. obvajujtcis velatcan god pomaeņik kezae gotovitny 8 otličnikae, ne lezby vtorogodničestvo.

Ena velatissez puktany vvdas vny, medvy rytny olamby assinby obvazatelstvoez. Botalov.

Čulatime kyk zanajtie.

Velvinskaj traktornaj bazany inženerno-technioeskej rabotnikkez inčez kolany da rabočajjez kolany organizujtam kruzok, kada izučajta jort Stalinliņ Sovettez Črezvčajnej 8-ot Sjezd vylm doklad da stalinskaj Konstitucija. Čulatama kyk zanajtie.

—Kbeam prostaja da vezertana baitae jort Stalinby—suany zenskajjez—vvd kyly jize ņalamae, korae vil pobeaez dnye, prizvajtae uzavny esae burzka. A. KUZNECOVA.

Mj mijalnoe padmeto

Me, traktorist Ovseenko as ožam suvtati zadaca, aslam traktorliņ, kada novjate medbur mortliņ jort Stalinliņ nim, vvdas ispolujtn vny. Medozza lunnezajca ze me pondi kykavny 95 festmetra tujae—250 i unazykoe. Dekabr talisny petkati 1508 festmetra. Okota uzavny i uzavny, ed stalinskaj Konstitucija baitae: „kim oz uzav, sija oz ņoj“, eta siz. No mijan Velvinskaj bazany administracija padmeto uzse staxanovečezlis. Mijae olam staxanovskaj komnataņn, no eta ne staxanovskaj komnata, a kazyt saraj, oz tuj uzny i burzka sočisny.

—Traktoristtezla enaez ez

ņetalae pimiez, uzalany sapogezan. Traktorist Jessorkin kokezsae kyntis i ani kujla voņnicaen, no vazaiņ administracija, ne partigruppa, ne profsojuznej organizacija vionovnejjezkat nekbeam meraez eze primitae.

Poze uzavny, poze tyrtny lunņa normaez kyk-kuimpav, no nekz oz tuj. Traktorrez sulalany vvd lun to goručaj kuza, to gruzittam var kuza, to avuaj ņvečaez, to medik „meloečez“.

Okruanaj prokuraturalae kole proveritny uznyae Velvinskaj vazaiņ administracijaliņ da likvidirujtn bezporjadokkez.

Traktorist OVŠEENKO.

Čuvaj minutae plug vezam vintovka vyla

Mija Očevskaj ņelsovetiņ kolhoznikkez, kz etik javitcim ņelsovet vzyov ņerti i ker kylim sovsedno narod vraggez podlej zlodejstvo jylis Pjatakov, Raček, Sokolnikov, Šerebrjakov i ny trockistskej gaddez sovsnik jylis i trevujtam Verhovnej sudae lylm nija etikaez, kz vavmam ponnezas. Eņli vrag uņkatcaz mi-

jan Rodina vyla, mija zaverkolhoznikkez, kz etik javitcim ņelsovet vzyov ņerti plug vintovka vyla i morosan suvtam socialistioeskej Rodina zasčita vyla.

Med olas uzaliņsezlan vozd jort Stalin!

Med olas SSSR Ovoronlan Narkom jort Vorosilov.

Voenno-obvazan najez poručenno ņerti A. Čečulin!

Кудымкарский Окросвет ОАХ с 20-го января с-г. производит новый набор в кружок

Пилотов—планеристов

Принимаются лица обоего пола не моложе 18-ти лет. Обязательно наличие документов о здоровье, социальном происхождении, образовании и др.

Запись производится ежедневно в Окросвете ОАХ.

Справки по телефону.

Инструктор планерного дела Чечулина.

Otvetstvennej redaktor S. G. Neņedjev.